

MILICA MIHALJEVIĆ

Antifa/antifa/ANTIFA/AntiFa

U hrvatskim medijima u posljednje se vrijeme često piše o *antifi* ili *antifama*. Pritom se ta riječ piše na četiri načina: *Antifa*, *antifa*, *ANTIFA* i *AntiFa*. Osim pravopisnih problema (veliko/malo slovo) s tom su riječi povezani i morfološki problemi (ima li ta riječ množinu, kako se sklanja). Riječ *Antifa/antifa* u hrvatski je preuzeta iz engleskoga. Nastala je kraćenjem naziva *anti-fascist*. Da bismo odgovorili na pravopisna i morfološka pitanja, treba u prvome redu odgovoriti na to što riječ *antifa* znači. U *Školskome rječniku hrvatskoga jezika* (rječnik.hr) riječi *antifašist* i *antifašizam* definirane su ovako:

antifašist

im. m. (G antifašista, V antifašistu; mn. N antifašisti, G antifašistā) 1. *pov.* osoba koja se u Drugome svjetskom ratu borila protiv fašizma i nacizma 2. *pol.* protivnik fašističkih ideja; ant. fašist

1. slika: Riječ *antifašist* u *Školskome rječniku hrvatskoga jezika*

antifašizam

im. m. (G antifašizma) *pol.* pokret protiv radikalno nacionalističkih obilježja; ant. fašizam

2. slika: Riječ *antifašizam* u *Školskome rječniku hrvatskoga jezika*

Slične se definicije mogu naći i u drugim hrvatskim rječnicima.

U *Hrvatskoj enciklopediji* nalazi se i ovo objašnjenje suvremenoga značenja riječi *antifašizam*, iz kojega je vidljivo da je riječ o višeznačnom nazivu:

U poslijeratnoj Europi pojам antifašizam postaje višeznačan, često bitno određen konkretnom političkom situacijom. U zapadnoeuropskim demokracijama antifašizam postaje ideološki temelj za dosljedno

suprotstavljanje svim oblicima rasizma, ksenofobije i antisemitizma. U komunističkom bloku antifašizam postaje nedodirljivi ideologem, pojам koji pozitivno legitimira svaku ratnu i poratnu djelatnost komunističkih režimâ. Na taj se način antifašizam u tim zemljama povezuje i isprepleće s komunističkom ideologijom i praksom i gubi svoju prvotnu demokratsku poruku.

(antifašizam. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=3004>. pristupljeno 8. veljače 2021.).

Naziv *antifa* za razliku od naziva *antifašizam* upotrebljava se uglavnom kad je riječ o pretežno lijevo usmjerenome aktivističkom pokretu koji je nastao u Sjedinjenim Američkim Državama. Antifa obuhvaća niz posebnih političkih skupina i supkultura kojima je zajednička težnja za postizanjem ciljeva izravnim političkim djelovanjem, a ne političkim reformama.

Dakle, antifa nije politička stranka, udruga ni organizacija jer nema svojega osnivača, predsjednika, sjedište, pravne akte. Antifa je pokret. Dok se prema engleskome pravopisu nazivi pokreta pišu velikim početnim slovom, prema hrvatskome se pravopisu nazivi pokreta pišu malim početnim slovom, pa stoga i naziv *antifa* treba pisati malim početnim slovom. Riječ se *antifa* katkad nalazi u imenu političke organizacije, manifestacije ili udruge i u tome se slučaju, ako se nalazi na prвome mjestu, piše velikim početnim slovom, npr. *Antifa Zagreb, Antifa festival*. Antifa u značenju pokreta nema množinu, pa rečenicu zabilježenu u medijima *Ovdje se radi o povratku šezdesetosmaške revolucije čiji je virus preživio i živi na sveučilištima, posebno u humanistici i društvenim znanostima, a "djeca cvijeća" su mutirala u Antife i slične pokrete.* treba preoblikovati ovako: *Ovdje je riječ o povratku šezdesetosmaške revolucije, čiji je virus preživio i živi na sveučilištima, posebno u humanistici i društvenim znanostima, a djeca cvijeća mutirala su u antifu i slične pokrete.* jer je u rečenici jasno izrečeno da je riječ o pokretu.

S druge strane riječ se *antifa* upotrebljava i u značenju pojedinačnoga simpatizera pokreta ili ideja. I u tome se slučaju riječ *antifa* piše malim početnim slovom, ali ima i množinu, npr. *Antife i njihovi pomagači žele od Floyda napraviti heroja*. Rečenicu *Čuvaj se Antifa.*, ako znači ‘čuvaj se pokreta’, treba pisati *Čuvaj se antife.*, a ako znači ‘čuvaj se simpatizera’, treba pisati *Čuvaj se antifa*.

Iako je riječ *antifa* u korpusu zabilježena samo kao imenica muškoga roda (sklanja se kao *tata*), *On je antifa.*, *Antifa je došao.*, mogli bismo je upotrijebiti i kao imenicu ženskoga roda (kao npr. *kukavica*), *Ona je antifa. Antifa je došla.*

Umjesto imenice *antifa* u značenju simpatizera pokreta katkad se upotrebljava skupina *američki antifašist* ili *suvremenii antifašist*.